

1. června 1914 čis. 118 ř. zák. účinnost jeho vztahovati i na spory, v nichž nebylo přede dnem započetí jeho působnosti, tedy přede dnem 1. července 1923, vydáno rozhodnutí a v nichž nebylo před tím dnem skončeno ústní jednání (§ 415 c. ř. s.). Náhled odvolacího soudu, že dlužno dle zásady Šu 5 obč. zák., že zákon nepůsobí zpět, obmeziti působnost novely pouze na spory zahájené teprve po 30. červnu 1923, jest právě mylným, neboť předpis ten (§ 5) vztahuje se pouze na právo hmotné, jak viduo z jeho obsahu a z odstavce pátého uvoz. pat. ze dne 1. června 1811 čis. 946 sb. z. s. Předpis Šu 448 c. ř. s. a čl. II. cit. zák. z roku 1923 jest však předpisem práva formálního, práva velícího a není zůstaveno stranám, by srovnalou vůli ~~40~~ měnily Poněvadž uvedený zákon neobsahuje přechodného ustanovení, působí ihned i na případy dosud nevyřízené a vztahuje se tudíž i na tento spor, jenž byl sice zahájen za platnosti dřívějších zákonných ustanovení roku 1915, avšak skončen byl teprve rozsudkem ze dne 9. května 1924, tudíž po započetí účinnosti zmíněné novely. V žalobě, podané 27. června 1915, ocenili žalobci předmět sporu na 300 K. (§ 56 j. n.). Toto ocenění předmětu sporu, provedené žalobci v žalobě, jest ohledně příslušnosti soudu závazným, jak pro soud, tak i vůči odpůrci a nelze ho v řízení před okresními soudy vůbec změnit (§ 60 j. n.). Poněvadž zákon ničeho odchylného neustanovuje, jest ocenění to závazným i pro použití z p ů s o b u f í z e n í, neboť, ač § 54 j. n. mluví pouze o příslušnosti soudu, nelze o tom pochybovati, že se určuje spolu se soudní příslušností i způsob řízení příslušnému soudu odpovídající. Pro bagatelní řízení platí z toho odchylka toliko v tom případě, že by žalovaný namítal a prokázal, že předmět sporu nemá ceny Šem 448 c. ř. s. předpokládané, což se však v tomto případě nestalo. Bylo tudíž tento spor projednati počínajíc dnem 1. července 1923 dle zásad řízení ve věcech nepatrných (§§ 449 a 453 c. ř. s.). Na tom nezměnilo se ničeho ani tím, že žalobci v návrhu na pokračování ve sporu dne 8. března 1923 zvýšili ocenění sporu na 2.000 Kč a že před skončením sporu obě strany souhlasně ocenily předmět sporu na 5.000 Kč, neboť dle Šu 453 c. ř. s. pouze změna žaloby může způsobiti přechod řízení bagatelního v řízení řádné, před okresními soudy pravidelné, když totiž rozšířením žalobního žádání se překročí hranice v Šu 448 c. ř. s. stanovená. Pouhé zvýšení ocenění předmětu sporu není však změnou žaloby po rozumu Šu 453 c. ř. s., ani změnou právního zájmu na neprodleném určení sporného práva neb právního poměru (§ 228 c. ř. s.), jak žalobci ve svém odvolání omylem tvrdili. Je-li tomu tak, není pochyby o tom, že po 1. červenci 1923 bylo nutno na tento spor použití předpisů o řízení ve věcech bagatelních a vyhlásiti též rozsudek bagatelní dle § 452 c. ř. s. Mylně posoudil tedy věc po právní stránce soud odvolací, zrušiv rozsudek prvního soudu z důvodu, že měl býti vyhlášen a d o r u č e n stranám rozsudek dle zásad pravidelného řízení, předepsaného pro spory odkázané před soudy okresní.

Čís. 4409.

Přikázání knihovní pohledávky ku vybrání bez jejího předchozího zabavení nezakládá věcného práva na zastavené nemovitosti. Pro účinn-

nost poznámky o přikázání pohledávky k vybrání jest nutným předpokladem právo zástavní.

(Rozh. ze dne 25. listopadu 1924, R II 383/24.)

Soud první stolice přikázal zbytek nejvyššího podání Dru. K-ovi, ježto na řadu přicházející knihovní pohledávka Františka P-a byla přikázána ku vybrání Dru. K-ovi. Re k u r s n í s o u d přikázal zbytek nejvyššího podání Františku P-ovi.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Souhlasiti jest se stěžovatelem jen potud, pokud poukazuje k tomu, že směřodatným pro rozdělení nejvyššího podání jest jedinec knihovní stav, zjevný z knihovního výtahu (§ 214 ex. ř.). Avšak právě tohoto knihovního stavu dovolává se stěžovatel ve svůj prospěch zcela neprávem, neboť dotýčný knihovní zápis (pol. 23), arcit' nesprávný, poznamenává pouze přikázání ku vybrání zabavené pohledávky pod pol. 3/10; nevkládá však k ní žádného práva zástavního, jak by toho bylo zapotřebí podle ustanovení Šu 320 ex. ř. Přikázání samo o sobě bez předchozího zabavení pohledávky nezakládá žádného věcného práva na zastavené nemovitosti a proto také žádného práva na uspokojení z nejvyššího podání za prodanou zástavu (§ 451, 454 pokud se týče §§ 447, 461 obč. zák.). Stačí v tom směru poukázati na ustanovení §§ 303 odstavec první, 308 ex. ř., dle nichž se přikazují pouze pohledávky zabavené a to dle míry práva zástavního pro ně zřízeného. Přikázání jest vedle jiných způsobů zpeněžení zabavených pohledávek (§§ 317—319 ex. ř.) pouze pravidelným způsobem takového zpeněžení, tedy pouhým prostředkem právo zástavní realizujícím, nikoliv však právo to zakládajícím. Pro účinnost poznámky o přikázání pohledávky ku vybrání jest tudíž nutným předpokladem právo zástavní a poněvadž ho stěžovatel podle stavu pozemkové knihy nenabyl, nepřisluší mu žádný nárok na uspokojení z nejvyššího podání jen důsledkem a v pořadí oné poznámky. Usnesení rekursního soudu jeví se býti sice v podstatě správným, avšak s odůvodněním onoho usnesení, pokud se odchyluje od těchto úvah nejvyššího soudu, souhlasiti nelze.

Čís. 4410.

Pokud může si soud vyžádati nový posudek znalecký. Učinil-li tak soud, ač nebylo k tomu zákonných podmínek, lze tomu odporovati důvodem čís. 2 Šu 503 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 25. listopadu 1924, Rv II 516/24.)

Žaloba Maxe E-a o zrušení kupní smlouvy byla o b ě m a n í ž š í m i s o u d y zamítnuta.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky nižších soudů a odkázal věc soudu první stolice, by o ní dále jednal a ji znovu rozhodl.